

Ігор Кушнір,
кандидат юридичних наук,
голова правління —
президент ПАТ «ХК «Київміськбуд»

УДК 346.62

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ДОГОВОРІВ ПІДРЯДУ В БУДІВНИЦТВІ

У статті досліджуються теоретичні та практичні аспекти оподаткування податком на прибуток договорів підряду, у тому числі капітального підряду, на будівництво. На підставі аналізу положень цивільного, господарського та податкового законодавства автор визначає позитивні наслідки використання договорів підряду у процесі проведення будівельної діяльності, у тому числі — в частині оподаткування. Визначаються принципи оподаткування, що мають бути покладені в основу оподаткування прибутковим податком з юридичних осіб у частині будівельної діяльності. Аналізуються підходи Податкового кодексу України та особливості їх застосування при справлянні податку на прибуток юридичних осіб при укладанні договорів підряду. Доводиться, що на порядок обрахунку та справляння даного податку істотно впливають норми підзаконних актів у сфері будівництва, якими закріплено правила визначення собівартості будівельних робіт, становлення вартості будівництва, сплати авансових платежів, порядку оформлення та здачі в експлуатацію тощо.

Ключові слова: будівництво, будівельні роботи, договір підряду, оподаткування, податок на прибуток.

В Україні, поряд із комерційною та індивідуальною забудовою, тривалий час реалізуються державні програми, запроваджені для поліпшення житлових умов громадян. У межах реалізації цих програм громадянам, які потребують поліпшення житлових умов, надається державна підтримка в різноманітних формах. Зокрема, у формі пільгового кредиту, компенсації відсоткової ставки іпотечного кредиту або ж частини вартості житла. Фінансування програм здійснюється як за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, так і інших, не заборонених законодавством джерел, у тому числі власних коштів громадян.

Здійснення таких програм реалізується із застосуванням різноманітних форм договорів, визначених чинним законодавством. При цьому при здійсненні житлового будівництва (рівно як й інших його видів, зокрема промислового, транспортного, культурно-побутового, сільськогосподарського тощо) активно використовуються договори підряду. Враховуючи їх значення для галузі будівельної діяльності, юристи приділяють чимало уваги дослідження правової природи договорів підряду, у тому числі й у будівництві. Однак переважна кількість таких досліджень проводиться в межах цивільного, господарського або житлового права.

Натомість з боку юридичної науки практично не приділяється уваги податковим аспектам.

Застосування договорів підряду у будівельній галузі висвітлювалося у роботах економістів та юристів, зокрема І. Л. Брауде, В. І. Воськало, М. К. Галянтича, Я. С. Карп'яка, Ю. К. Толстого, І. А. Танчука, М. Я. Черняка та інших. Разом із тим, щодо розкриття особливостей оподаткування операцій за договорами підряду, то існує незначна кількість консультацій фіiscalьних органів та бухгалтерських роз'яснень, натомість ці питання залишаються переважно поза увагою юристів. Хоча на практиці виконання цих договорів із позицій оподаткування викликає чимало практичних питань. Саме ці міркування й обумовили обрання в якості предмета наукового пошуку статті розкриття особливостей оподаткування договорів підряду у будівництві. Активність використання таких договорів на практиці свідчить на користь актуальності даної проблематики не лише в теоретичному, а й у практичному плані.

Розкриваючи фінансові та податкові аспекти будівництва при укладанні та виконанні договорів підряду, слід виходити з базових положень цивільного та господарського законодавства, якими регулюється цей вид договорів. Правові заходи регулювання будівельного підряду визначаються главою 61 Цивільного кодексу України «Підряд» з деталізацією особливостей, визначених параграфом 3 (статті 875—886) даної глави від 16 січня 2003 р. № 435—IV, зі змінами і доповненнями (далі — ЦК України) [1]. Також до цих відносин застосовуються положення глави 33 «Капітальне будівництво» Господарського кодексу України (зокрема статей 317—323) від 16 січня 2003 р. № 436—IV, зі змінами і доповненнями (далі — ГК України) [2]. Саме з урахуванням цих особливостей і слід підходити до питання визначення оподаткування операцій, мінімізації податкових ризиків, а також правильного викладення змісту договору в цілому. Крім того, при укладанні договорів до-

цільно враховувати Загальні умови укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві та Примірний договір підряду в капітальному будівництві.

Я. С. Карп'як та В. І. Воськало, вивчаючи практику застосування договорів підряду в житловому будівництві, роблять висновок про позитивні наслідки використання їх для обох сторін — і підрядника, і замовника. На їх погляд, використання даного виду договорів «дає змогу зменшити собівартість кінцевого продукту — збудованого житла, уникнувши при цьому посередництва. Хоча, в остаточному результаті, у замовника можуть виникнути певні правові проблеми щодо оформлення права власності на збудоване житло» [3, с. 164].

За загальним правилом, за договором підряду одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням іншої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу (ч. 1 ст. 837 ЦК України). Щодо будівельної галузі, то в ній можуть використовувати дві групи договорів підряду: на виконання проектних і пошукових (дослідницьких) робіт та будівельного підряду. Перша з цих груп договорів охоплює: договори на виконання передпроектних робіт, проектних робіт, на виконання окремих стадій та розділів проекту, на виконання геологічних, геодезичних та інших робіт, необхідних для капітального будівництва, що відповідають ознакам зазначеного договору. Їх природа визначається, зокрема, параграфом 4 глави 61 ЦК України «Підряд на проектні та пошукові роботи».

Що стосується договору будівельного підряду, то згідно з ним підрядник зобов'язується збудувати і здати у встановлений строк об'єкт або виконати інші будівельні роботи відповідно до проектно-кошторисної документації, а замовник зобов'язується надати підрядникові будівельний майданчик (фронт робіт), передати затверджену проектно-кошторисну документацію, якщо цей обов'язок не покладається на підрядника, прийняти

об'єкт або закінчені будівельні роботи та оплатити їх (ч. 1 ст. 875 ЦК України). Частиною 2 цієї ж статті передбачається можливість укладання договору будівельного підряду на проведення нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції (технічного переоснащення) підприємств, будівель (зокрема житлових будинків), споруд, виконання монтажних, пусконалагоджувальних та інших робіт, нерозривно пов'язаних із місцем знаходження об'єкта.

Не торкаючись у даній публікації особливим оформлення права власності, зупиняємося безпосередньо на визначенні особливостей оподаткування операцій за договорами будівельного підряду. Й підійдемо до цього питання через призму розуміння оподаткування як системи, заснованої на певних принципах, визначених суспільством. Це стосується як справедливості, рівномірності, так і визначення податкового тиску в цілому. Адже рівень такого тиску, закріплений законодавчо, напряму впливає на привабливість здійснення будівництва, на собівартість будівельних робіт та прибутковість діяльності для інвесторів та забудовників, також — на доступність житла для громадян, якщо говорити про сферу житлового будівництва, на собівартість соціального житла, на ефективність реалізації житлових програм, враховуючи обмежені бюджетні ресурси.

Відтак цілком можна погодитися з думкою М. П. Кучерявенка, який зауважує, що «певні підходи, що обмежують потоковий тиск, використовуються при введенні податкових ставок, співвіднесені їх рівнів і виробленні оптимальних механізмів сполучення різних видів податків і зборів» [4, с. 491]. На цих же позиціях стоять й інші представники фінансового права, зокрема Д. О. Гетманцев, Л. М. Касьяненко, О. П. Орлюк, Н. Ю. Пришва та інші. Аналогічні висновки випливають, фактично, і з європейської практики. Так, Європейський суд з прав людини визначив, що держава, встановлюючи податки, не повинна покладати на платника «особливий і надмірний тягар» («Газус Досьєр унд

Фордегенкі ГмбХ проти Нідерландів») та держава має право приймати такі фіiscalні закони, які вона вважає бажаними за умови, що застосовані у цій сфері заходи не переходять у сферу довільної конфіскації («Рошка проти Росії») [5]. Саме такі підходи дають підстави фахівцям із фінансового права робити висновок про те, що діяльність із вдосконалення податкової системи та податкового законодавства має здійснюватися з урахуванням не лише вітчизняних традицій та положень Конституції України, а й визначених ЄСПЛ зasad [6, с. 131].

Зазначені міркування логічно застосовувати до будь-яких сфер господарської діяльності (у контексті визначення зasad оподаткування), у тому числі й до діяльності у сфері будівництва, незалежно від її видів. Як основні податки, щодо яких виникає значна кількість проблем теоретичного та практичного характеру, виступають податок на прибуток та податок на додану вартість. При цьому, враховуючи значний обсяг діяльності, стосовно якої можуть укладатися договори підряду, та обмежений обсяг статті, доцільно зупинитися на декількох видах підрядних робіт. У першу чергу йдеється про будівельний підряд, що здійснюється за довгостроковим договором, який укладається між замовником будівництва житлового комплексу та підрядником у частині визначення податку на прибуток.

Безпосередньо підрядні відносини у капітальному будівництві, як вже згадувалося вище, регулюються ст. 317 ГК України. За договором підряду на капітальне будівництво одна сторона (підрядник) зобов'язується своїми силами і засобами на замовлення другої сторони (замовника) побудувати і здати замовників у встановлений строк визначений договором об'єкт відповідно до проектно-кошторисної документації або виконати зумовлені договором будівельні та інші роботи, а замовник зобов'язується передати підряднику затверджену проектно-кошторисну документацію, надати йому будівельний майданчик, прийняти закінчені будівництвом об'єкти і оплатити їх (п. 1 ст. 318 ГК України) [2].

Договір капітального будівництва може передбачати залучення в якості підрядників декількох осіб, у тому числі на умовах субпідряду, яких залучає генеральний підрядник (ст. 319 ГК України). При цьому субпідрядний договір, як і основний договір, є договором підрядного типу. Його правова регламентація здійснюється не тільки главою 33 ГК України та Загальними умовами укладання та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 р. № 668 [7], а й загальними нормами ЦК про правочин, цивільно-правовий договір, про підряд.

Щодо сплати податку на прибуток, то відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 розділу III Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI, зі змінами та доповненнями (далі — ПК України) [8], об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу. У податковому обліку доходи від надання послуг (виконання робіт) визнаються доходами операційної діяльності на підставі п. 135.4.1 ПК України. Підприємство, що виконує роботи (надає послуги), визначає доходи за методом нарахування, тобто виручку, від реалізації робіт, послуг відображає у податковому обліку в момент складання акта чи іншого документа, оформленого відповідно до чинного законодавства, який підтверджує виконання робіт або надання послуг.

Витрати, понесені підприємством з метою надання послуг (виконання робіт), відображають як собівартість робіт, послуг на підставі пп. 138.1.1 ПК України. За правилами п. 138.4 ПК України,

витрати, що формують собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, визнають витратами того звітного періоду, в якому визнано доходи від реалізації таких товарів, виконаних робіт, наданих послуг (крім нерозподільних постійних загальновиробничих витрат, які включаються до складу собівартості реалізованої продукції в період їх виникнення). Підкреслимо, що закріплений законодавством підхід має забезпечувати реалізацію принципів оподаткування, згадуваних вище.

Відповідно, об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток, визначений відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Методологічні засади формування підрядниками у бухгалтерському обліку інформації про доходи та витрати, пов'язані з виконанням будівельних контрактів, та її розкриття у фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2001 р. № 205, із змінами і доповненнями. Поряд зі цим, слід зазначити, що п. 187.9 ст. 187 розділу V ПК України встановлено поняття «довгостроковий договір (контракт)». Зазначене поняття передбачено для цілей визначення дати виникнення податкових зобов'язань з податку на додану вартість.

Відповідно до ст. 843 ЦК України у договорі підряду має бути визначено ціну роботи (яка включає відшкодування витрат підрядника та плату за виконану ним роботу) або способи визначення такої ціни. У свою чергу ст. 321 ГК України встановлено, що вартість робіт за договором підряду передбачає компенсацію витрат підряднику та належну йому винагороду. Отже, ціна в підрядних договорах, що укладаються на підставі тендера або конкурсу, визначається відповідно до цих умов.

При цьому ціна роботи складається з двох показників. Перший — витрати підрядника, а другий — плата за викона-

ну ним роботу. До витрат підрядника відносяться вартість матеріалу, устаткування та інших засобів, оплата субпідрядникам та власним робітникам. Другий показник — це безпосередня винагорода підрядника за результат виконаної роботи. На практиці сторони у договорі вказують загальну суму, без визначення часток витрат та винагороди. Проте таке виділення можливе у випадку виникнення спору з приводу дострокового розірвання договору, зміни його умов або з приводу дійсності витрат і відповідного зменшення ціни роботи [9]. Сторони можуть змінити ціну договору: по-перше, за добровільним погодженням; а по-друге, у разі істотного зростання після укладення договору вартості матеріалу, устаткування, які мали бути надані підрядником, а також вартості послуг; за наявності ощадливості підрядника з дотриманням вимог щодо збереження якості робіт; у випадку відступу підрядника від умов договору.

У сфері будівництва витрати на спорудження об'єкта відображаються у певних документах. Примірні форми первинних документів з обліку в будівництві затверджувалися неодноразово, зокрема у 2002 р., у 2009 р. (наказом Мінрегіонбуду України від 04.12.2009 р. № 554), і включали: №КБ-2в «Акт приймання виконаних будівельних робіт»; № КБ-3 «Довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати»; № 1 «Звіт про виконання робіт за контрактом на об'єкт будівництва за період (місяць/рік)», № 2 «Підсумковий звіт про вартість виконаних робіт за контрактом на об'єкт будівництва»; № 3 «Акт здавання-приймання виконаних будівельних робіт». З 19 вересня 2011 р. вони стали примірними та залишилися складовою частиною Правил визначення вартості будівництва (ДБН Д.1.1-2000). Однак відповідно до наказу Мінрегіону України від 20.01.2014 р. № 16 вони втратили чинність [10]. Це було викликано тим, що з 1 січня 2014 р. в Україні були введені в дію національні стандарти України (ДСТУ) із ціноутворення в будівниц-

тві, зокрема ДСТУ БД.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» [11]. Додатками національних стандартів, зокрема Т—Ц, передбачені примірні форми первинних документів з обліку в будівництві, які почали використовуватися з 1 січня 2014 р. під час проведення взаєморозрахунків за обсяги виконаних будівельних робіт. Відповідно, можна стверджувати, що введення національних стандартів, хоча й не напряму, але вплинуло на справляння податку на прибуток при будівництві.

Фактично, сторони договору будівельного підряду можуть самостійно вирішувати, які саме форми актів приймання виконаних робіт застосовувати з дотриманням вимог ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік». Така позиція не суперечить приписам п. 138.2 ПК України. З урахуванням п. 187.1 ПК України, за операціями з виконання підрядних будівельних робіт суб'єкти підприємницької діяльності можуть застосовувати касовий метод податкового обліку відповідно до пп. 14.1.266 ПК України. Відповідно, платник податку, який виконує підрядні будівельні роботи, може обрати за власним бажанням порядок ведення податкового обліку за касовим методом. Такої позиції притримуються й фіiscalні органи.

Окремо слід акцентувати увагу на ситуації, коли залишаються бюджетні ресурси. Так, при отриманні бюджетних коштів платник податку має керуватися п. 187.7 ПК України, в якому закріплено, що датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування таких коштів на банківський рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якій іншій формі, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед бюджетом. Тобто, враховуючи, що п. 187.7 ПК України визначено особливий порядок виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів, а не встановлено, що на зазначене

ні операції поширюється касовий метод, дата виникнення права на податковий кредит при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів визначається у загальновстановленому порядку за правилом першої події відповідно до п. 198.2 ПК України. При цьому вважається, що застосовувати касовий метод податкового обліку за операціями з виконання підрядних будівельних робіт мають право суб'єкти підприємницької діяльності, які безпосередньо укладають договори будівельного підряду із замовником [12].

Вартість робіт за договором підряду може визначатися складанням приблизного або твердого кошторису. Враховуючи, що кошторис є документом, в якому зазначається постатейний перелік витрат на виконання робіт і який є додатком до договору підряду, він має розглядатися як невід'ємна частина договору. Для договорів підряду в будівельній сфері кошторис складається в обов'язковому порядку (ст. 877 ЦК України). Адже саме кошторис дозволяє визначити не лише розмір ціни, а й її складові елементи. Як правило, кошторис будівельних робіт складає підрядник, оскільки саме він володіє інформацією та досвідом щодо видів необхідних робіт, цін та матеріалів. При цьому кошторис вважається твердим, якщо договором не передбачено інше. Зміни до такого кошторису можуть бути внесені лише за погодженням сторін.

У договорі підряду сторони можуть встановити самостійно інший порядок проведення оплати роботи, зокрема: по-передньо за всю роботу або за окремі етапи (види); за результатом виконання певних етапів чи видів робіт. Попередня оплата може здійснюватися також шляхом авансу або завдатку. Слід зауважити, що у підрядника право вимагати виплати авансу виникає лише у випадку та в розмірі, визначених договором. Тому рекомендують у договорі детально визначати розмір авансу, умови та строк його видачі, а також порядок зарахування в оплату виконаних робіт. Водночас у ка-

пітальному будівництві найчастіше здійснюється оплата роботи за результатами виконання певних етапів чи видів робіт. Цей порядок може поєднуватися з внесенням попередньої оплати частини (етапів) робіт.

Також доцільно зазначити, що у бухгалтерському обліку замовника відображаються фактично виконані підрядниками обсяги чи етапи робіт, що підтверджуються підписаними актами приймання виконаних робіт. Слід зауважити, що відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2011 р. № 461 (у редакції постанови КМУ від 8 вересня 2015 р. № 750) [13] передбачається два види документів, якими оформлюється прийняття в експлуатацію об'єктів. А саме, для об'єктів, що належать до I—III категорій складності, та об'єктів, будівництво яких здійснювалося на підставі будівельного паспорта, прийняття в експлуатацію здійснюється шляхом реєстрації органами державного архітектурно-будівельного контролю поданої замовником декларації про готовність об'єкта до експлуатації. У свою чергу для об'єктів, що належать до IV і V категорій складності, прийняття здійснюється на підставі акта готовності об'єкта до експлуатації шляхом видачі органами державного архітектурно-будівельного контролю сертифіката. При цьому для отримання сертифіката замовник (його уповноважена особа) подає заяву про прийняття в експлуатацію об'єкта та видачу сертифіката за визначену формулою, до якої додається акт готовності об'єкта до експлуатації. Датою прийняття в експлуатацію об'єкта є дата реєстрації декларації або видачі сертифіката.

Розрахунки за виконані роботи (етапи, види робіт) проводяться на підставі документів про їх обсяг та вартість. Пункт 99 Загальних умов укладення та виконання договорів у капітальному будівництві, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 р. № 668 [7], містить порядок, за яким оплата

здійснюється на підставі документів про обсяг та вартість виконаних робіт, що їх складає підрядник та затверджує замовник. Відповідно, рекомендують у договорі чітко визначати види документів, які є підставою для оплати, порядок їх складання та порядок оплати, а також механізм зменшення ціни договору у разі виявлення завищення їх обсягів тощо [9]. Такий підхід дозволить уникнути проблем не лише у взаємовідносинах між сторонами договору, а й в процесі оподаткування даних операцій.

Висновки. Використання договорів підряду є розповсюдженням практикою для будівництва в цілому та капітального будівництва зокрема. До позитивних характеристик цього договору відноситься унормованість взаємовідносин між сторонами договору підряду (капітального підряду). Використання договорів підряду також впливає на зменшення собівартості збудованого житла, оскільки дозволяє уникати витрат на посередництво. Крім того, позитивні наслідки щодо використання договорів підряду настають й в частині оподаткування здійснюваних операцій.

Операції за договором капітального

підряду є об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, особливості справляння якого визначаються Податковим кодексом України. При застосуванні податку на прибуток слід виходити з того, що відповідно до ст. 36 ПК України платники податку зобов'язані самостійно декларувати свої податкові зобов'язання та визначати відповідність проведення ними операцій.

При цьому на порядок обрахунку та справляння даного податку істотно впливають норми підзаконних актів у сфері будівництва, якими закріплено правила визначення собівартості будівельних робіт, встановлення вартості будівництва, сплати авансових платежів, порядку оформлення та здачі в експлуатацію тощо. Зазначені підзаконні акти зазнали суттєвих змін після введення у дію з початку 2014 р. Національних стандартів України із ціноутворення в будівництві. Разом із тим, національні фіiscalні органи не надали відповідних роз'яснень із урахуванням нових змін, що істотно ускладнює процес оподаткування операцій податком на прибуток підприємств, які займаються будівельною діяльністю.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змінами) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 04.05.2017).
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 04.05.2017).
3. Карп'як Я. С., Воськало В. І. Фінансування житлового будівництва шляхом укладання договорів підряду // Наук. вісн.: зб. наук.-техн. пр. / Нац. лісотехн. ун-т України. — Л., 2009. — Вип. 19.4. — С. 160—165.
4. Кучерявенко М. П. Конституційні засади системи оподаткування в Україні та проблеми її вдосконалення // Правова система України: історія, стан та перспективи / за заг. ред. акад. Ю. П. Битяка. — Х.: Право, 2008. — 576 с. — Т. 2. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення
5. Карсс-Фриск Моніка. Европейская конвенция о защите прав человека и основных свобод. Статья 1 Протокола № 1. Право на защиту собственности. URL: <http://www.ggroi.narod.ru/echr/commentary/st1pr1.htm> (дата звернення: 13.05.2017).
6. Якимчук Н. Я. Правовий режим обов'язкових платежів в Україні: конституційно-правові засади та проблеми реформування // Право України. — 2013. — № 1—2. — С. 122—132.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві» від 01.08.2005 р. № 668 (зі змінами, внесеними згідно з постановами КМ № 601 від 17.06.2009 та № 1390 від 28.12.2011) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/668-2005-%D0%BF> (дата звернення: 14.05.2017).

8. Податковий кодекс України: Закон України 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 10.05.2017).

9. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар. URL: <http://uazakon.ru/ukr/gku/index.htm> (дата звернення: 14.05.2017).

10. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про визнання такими, що втратили чинність, наказів Мінрегіону України від 4 грудня 2009 р. № 554 та від 1 березня 2013 р. № 77» від 20.01.2014 р. № 16. URL: <http://www.interbuh.com.ua/documents/oneregulations/15260> (дата звернення: 14.05.2017).

11. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про прийняття національного стандарту ДСТУ Б Д.1.1-1:2013» від 05.07.2013 р. № 293. URL: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8251/8252/462070>.

12. Лист ГУ ДФС у м. Києві від 18.03.2016 № 6457/10/26-15-12-05-11. URL: <http://kyiv.sfs.gov.ua/baner/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-67265.html> (дата звернення: 14.05.2017).

13. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» від 01.04.2011 р. № 461 (у редакції постанови КМУ від 08.09.2015 р. № 750) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-%D0%BF> (дата звернення: 14.05.2017).

Кушнір Ігор. Правовые аспекты налогообложения налогом на прибыль договоров подряда в строительстве.

В статье исследуются теоретические и практические аспекты налогообложения налогом на прибыль договоров подряда, в том числе капитального подряда, на строительство. На основании анализа положений гражданского, хозяйственного и налогового законодательства автор определяет положительные последствия использования договоров подряда в процессе проведения строительной деятельности, в том числе — в части налогообложения. Определяются принципы налогообложения, которые должны быть положены в основу обложения подоходным налогом с юридических лиц в части строительной деятельности. Анализируются подходы Налогового кодекса Украины и особенности их применения при взимании налога на прибыль юридических лиц при заключении договоров подряда. Доказывается, что на порядок исчисления и взимания данного налога существенно влияют нормы подзаконных актов в сфере строительства, которыми закреплены правила определения себестоимости строительных работ, установления стоимости строительства, уплаты авансовых платежей, порядка оформления и сдачи в эксплуатацию и т.п.

Ключевые слова: строительство, строительные работы, договор подряда, налогообложение, налог на прибыль.

Kushnir Igor. The legal aspects of taxation to the profits of construction contracts in construction.

The article deals with the theoretical and practical aspects of income tax contracts, including a major contract for the construction. On the basis of the provisions of civil, commercial and tax law by determining the positive effects of the use of contracts in the course of construction activities, including — as regards taxation. Identify principles of taxation should be the basis for taxation of income tax from legal entities in terms of construction activity. The use of contracts is common practice for the building in general and capital construction in particular. The positive performance of this contract includes normalization of relations between the parties to the contract award (major award). Using contracts as reductions in the cost of housing constructed as avoiding costs for mediation. In addition, the positive impact on the use of contracts and come regarding taxation of transactions. This should be the principles of fairness, uniformity, determination of the tax burden overall. After all this pressure level is fixed by law directly affects the attractiveness of construction, the

cost of construction and profitability for investors and developers. As well as directly infuses the availability of housing for citizens when it comes to the field of housing, the cost of social housing on the efficiency of housing programs, given the limited budget resources.

Analyzed approaches the Tax Code of Ukraine and especially their use in the collection of taxes on income of legal persons when concluding contracts. It is shown that the procedure of calculation and collection of the tax rules significantly affect regulations in the construction industry, which stipulates the rules determining the cost of construction, installation construction costs, making advance payments, order processing and commissioning etc. These regulations have undergone significant changes after entering into force from the beginning of 2014 National standards of Ukraine with pricing in construction.

Keywords: construction, construction work, work contract, tax, income tax.

Правознавство: підручник / Г. І. Балюк, Е. Ф. Демський, В. С. Ковалський [та ін.] ; за відп. ред. О. В. Дзери. — 11-те вид., перероб. і допов. — Київ : Юрінком Інтер, 2017. — 632 с.

ISBN 978-966-667-670-5

У підручнику висвітлено історію виникнення держави і права, розкрито поняття держави, права, правове реалізації, розглянуто засади основних галузей права, а також системи судових, правоохоронних та правозахисних органів України, основи юридичної деонтології. Підручник розрахований на учнів профільних (правових) класів загально-освітніх шкіл, ліцеїв, гімназій та інших навчальних закладів; на студентів, які вивчають право в неюридичних вищих і середніх навчальних закладах; на викладачів загальноосвітніх шкіл.

